

Langsiktig kompetanseutviklingsplan

**Regional ordning for kompetanseutvikling for
barnehage**

REKOM

2019 - 2022

Trøndelag

Regional ordning for kompetanseutvikling for barnehage

Fra 2019 skal alle aktørene i barnehagesektoren samarbeide om å utvikle gode kompetansetiltak. Denne langsiktige kompetanseutviklingsplanen viser hvordan organisering av kompetansetiltakene i Trøndelag skal være med på å støtte barnehageeierne i arbeidet med å gi alle barn et barnehagetilbud av høy kvalitet.

HVA Statlige kompetansemidler som barnehageeiere inviteres til å ta del i, gjennom kollektive tiltak; barnehagebaserte kompetansetiltak, og individuelle tiltak; barnehagefaglig grunnkompetanse, kompetansehevingstudier for fagarbeidere og assistenter, fagbrev som barne- og ungdomsarbeider (praksiskandidatordningen) og tilretteleggingsmidler for lokal prioritering. Intensjonen er at det gjennom samarbeid skal bidra til gjensidig kompetanseheving med utveksling av kunnskap og erfaringer mellom aktørene. Barnehagene skal utvikle sin kompetanse gjennom forskningsbasert kunnskap. Universitet og høyskole skal få mer praksisnær kompetanse som kan bidra til å videreutvikle barnehagelærerutdanningen.

HVORDAN Fylkesmannen har lagt til rette for en samarbeidsarena = **Samarbeidsforum**.

Der møtes barnehageeiere, lokal barnehagemyndighet og universitet/høyskole (UH). Denne langsiktige kompetanseutviklingsplanen viser hvordan samarbeidet og organiseringen av ordningen er i Trøndelag. Kompetansemidlene tildeles og organiseres ut fra barnehageeierens behov i det enkelte kompetansenettverk.

HVORFOR Kunnskapsdepartementets kompetansestrategi *Kompetanse for fremtidens barnehage - revidert strategi for kompetanse og rekruttering 2018 – 2022* har som mål å sikre alle barn et barnehagetilbud av høy kvalitet. Strategien ligger til grunn for den regionale ordningen, og legger opp til tiltak som skal bidra til å realisere rammeplanens intensjoner og krav. Rammeplanen er tydelig på personalets forpliktelser til å kunne gi alle barn et kvalitativt godt barnehagetilbud. Det stiller høye krav til personalets kompetanse. Slik skal tiltakene i strategien stimulere til barnehagebasert kompetanseutvikling, styrke barnehagen som lærende organisasjon og barnehagens pedagogiske praksis.

I praksis handler det om hvordan de ansatte er i samspill med barna, og hvordan de i samspill med sine kollegaer utøver den pedagogiske praksisen. For å skape en kultur for felles læring og kvalitetsutvikling i den enkelte barnehage må eier og ledelse iverksette og lede kollektive utviklings- og endringsprosesser.

Aktørenes roller og ansvar

Styrer involverer personalgruppen i barnehagen om barnehagens kompetansebehov og er i dialog med barnehageeier slik at behovet formidles til kompetansenettverket.

Barnehageeier sørger for at personalet har riktig og nødvendig kompetanse. De kartlegger kompetansebehovet og har en langsiktig plan for rekruttering og kompetanseutvikling, og bringer behovene opp til kompetansenettverket.

Barnehagemyndighet har oversikt over kompetansebehov i kommunale og private barnehager i sin kommune, og bidrar med sin kunnskap om barnehagene i utviklingen av planer og prioritering av tiltak i kompetansenettverket.

Kompetansenettverkene har en viktig rolle i gjennomføringen av REKOM i Trøndelag. Kompetansenettverkene skal ha en oversikt over kompetansebehov i sitt nettverk, og skal samle seg om en prioritering lokalt. Det er 10 kompetansenettverk i Trøndelag, og de er inndelt i geografiske regioner. Hvert kompetansenettverk består av lokal barnehagemyndighet, kommunale og private barnehageeiere. Det kan inviteres andre aktører om det enkelte kompetansenettverk finner det aktuelt.

Universitet og høyskole samarbeider med kompetansenettverkene om analyse og drøfting av kompetansebehov, utvikling av kompetanseplaner og gjennomføring av tiltak. Med vekt på barnehagebasert kompetanseutvikling skal UH bidra med forskningsbasert og praksisrettet innhold.

Det er lokal UH med barnehagelærerutdanning som skal være samarbeidspartner, og dette er DMMH og Nord universitet i vårt fylke. Dersom lokal UH ikke kan tilby den kompetansen det er behov for, så kan også andre UH eller kompetansemiljø inviteres til å bidra. Dette må gjøres i samarbeid med DMMH eller Nord universitet, for å bidra til kompetanseutvikling også hos den lokale UH.

Samarbeidsforum har ansvar for å prioritere, innrette og dimensjonere kompetansetiltakene i REKOM. Innrettingen i Trøndelag bygger på barnehageeiers behov for kompetanseutvikling. Kompetansenettverkene utarbeider plan ut fra barnehageeierens behov for kompetanseutvikling. Planen viser prioriterte mål, kompetansetiltak, arbeidsmåter og samarbeid, bruken av kompetansemidler og tidsrammer.

Samarbeidsforum består av en fra hvert av de 10 kompetansenettverkene, en privat barnehageeier, fire fra UH, to fra FM og i tillegg er disse aktørene med; Fagforbundet, Utdanningsforbundet, KS, PBL og Sametinget.

Fylkesmannen koordinerer arbeidet i samarbeidsforum og tilrettelegger for samarbeid i fylket om kompetanseutvikling mellom kommunen som barnehagemyndighet, kommunale og private barnehageeiere, universitet og høyskoler og andre relevante aktører. Dersom samarbeidsforum ikke blir enige er det FM som tar endelig beslutning. Som følge av at det velges en innretting der midlene tildeles kompetansenettverkene så vil Fylkesmannen med sin kjennskap til planene følge med på at prioriteringene bygger på analyser og kartlegginger, at barnehageeierne er delaktige i prosessene som foregår lokalt, samt at REKOM i Trøndelag er i tråd med intensjonene i de statlige føringene.

Samarbeid og organisering

Utdanningsdirektoratet tildeler hvert år økonomiske midler til FM som skal benyttes til kompetanseutviklingstiltak. For perioden innebærer dette at minst 70 % av tildelte midler skal benyttes til barnehagebaserte kompetanseutviklingstiltak. Det enkelte kompetansenettverk innretter og prioriterer for barnehagene i sin region. Hvert enkelt kompetansenettverk utarbeider egne planer, som skal baseres på analyse og kartlegging av kompetansebehov til det enkelte kompetansenettverk, sett i lys av kompetansestrategiens mål og kravene i rammeplanen. Fylkesmannen tildeler kompetansenettverkene midler til gjennomføring av planer ut ifra en fordelingsnøkkel basert på årsverk i barnehagene.

De resterende 30% skal samarbeidsforum ut fra en samlet analyse og kartlegging av fylkets kompetansebehov vurdere til følgende tiltak; barnehagefaglig grunnkompetanse, kompetansehevingsstudier for fagarbeidere og assistenter, fagbrev som barne- og ungdomsarbeider, samt tilretteleggingsmidler for lokal prioritering (studier).

Innretting Hvert enkelt kompetansenettverk skal ut fra barnehageeierne behov planlegge og gjennomføre arbeidsformen barnehagebasert kompetanseutvikling. Kompetansenettverkene blir enige om mål, kompetansetiltak, arbeidsmåter og samarbeid, bruken av kompetansemidler og tidsrammer. Dette baseres på en analyse og kartlegging av kompetansebehov hos barnehageeierne i kompetansenettverket, sett i lys av kompetansestrategiens mål og kravene i rammeplanen.

Med utgangspunkt i barnehagenes kompetansebehov gjør kompetansenettverkene vurderinger knyttet til;

1) de barnehagebaserte tiltakene (70%) det vil si de midlene som nettverket tildeles.

Kompetansenettverkene utarbeider en tiltaksplan som viser prioritering og dimensjonering for barnehagene i nettverket. Arbeidsmåter i barnehagebaserte kompetanseutviklingstiltak – DMMH/Nord universitet bidrar og veileder barnehagene, og arbeidet ledes av styrer og pedagogiske ledere.

2) individuelle tiltak (30%). Det er samarbeidsforum som, ut fra behov meldt fra kompetansenettverkene, avgjør hvilke tiltak som skal prioriteres. Tiltak som barnehageeier søker via Utdanningsdirektoratets videreutdanningsportal er ikke omfattet av disse midlene.

Prioritering Tidsrammer – det enkelte kompetansenettverk prioriterer hvilke barnehager som igangsetter i det enkelte år. Dette ut fra en langsiktig plan for gjennomføring i tråd med forventet tildeling.

Dimensjonering Kompetansenettverkene samarbeider med UH, om 1; analyse og drøftinger av kompetansebehov, 2; utvikling av kompetanseplaner og 3; gjennomføring av tiltak.

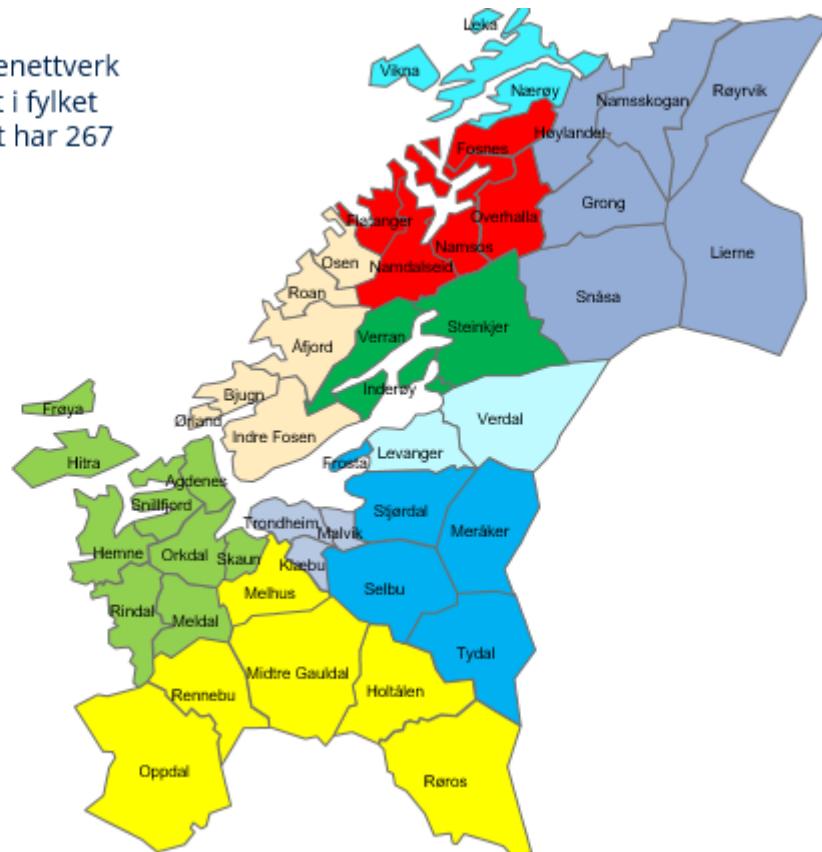
Det er lokal UH med barnehagelærerutdanning i vårt fylke som skal bidra, og det er DMMH og Nord universitet. Dersom lokal UH ikke kan tilby den kompetansen det er behov for, så kan andre UH eller kompetansemiljø bidra. Dette må gjøres i samarbeid med DMMH og Nord universitet, for å bidra til kompetanseutvikling også hos den lokale UH.

Med innrettingen som vi har valgt for Trøndelag legges barnehagenes behov til grunn for kompetanseutviklingstiltak. I den enkelte barnehage involverer styrer personalgruppen i barnehagen om barnehagens kompetansebehov og er i dialog med barnehageeier slik at behovet formidles til kompetansenettverket. For å sikre god involvering av barnehageeierne blir

de kollektive kompetansemidlene tilført kompetansenettverkene. Det enkelte kompetansenettverket samarbeider med UH om gjennomføring av de 3 nevnte fasene, og utvikling av en langsiktig plan som gir forutsigbarhet i bruk av kompetansemidlene for aktørene.

Kompetansenettverkene

Det er 10 kompetansenettverk
580 barnehager totalt i fylket
Det største nettverket har 267
Det minste har 16

Barnehager i Trøndelag

Det er 58,3% barn i private barnehager i «gamle» nord, og 48,5% i «gamle» sør.

I de kommunale barnehagene er det 41,7% i «gamle» nord, og 51,5% i «gamle» sør.

Tall fra 2017 viser at det er 2485 (38,3 %) årsverk i private barnehager og 4014 (61,7 %) i kommunale barnehager. Totalt er det 8995 ansatte fordelt på 6499 årsverk.

25 kommuner har bare kommunale barnehager

14 kommuner har 1 eller 2 barnehager

28 kommuner har 5 barnehager eller mindre

Den største kommunen har 242 barnehager

Barnehagenes størrelse varierer fra 2 – 174 barn

Gjeldende fra 2019